

Warszawa, 14.02.2013 r.

Zmiana rządowego programu „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego”¹⁾

W programie „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego” wprowadza się następujące zmiany:

I. Rozdział 1 „Wstęp” otrzymuje brzmienie:

„Przygotowany program jest konsekwencją realizacji Rządowego Planu Stabilności i Rozwoju oraz zmian ustawy z dnia 8 maja 1997 r. *o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne* (Dz. U. z 2012 r. poz. 657 oraz z 2013 r. poz. 198), zwanej dalej „ustawą”, wprowadzonych ustawą z dnia 2 kwietnia 2009 r. *o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. Nr 65, poz. 545) oraz ustawą z dnia 25 stycznia 2013 r. *o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne* (Dz. U. poz. 198).

Ustawa z dnia 2 kwietnia 2009 r. *o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, ustawy o Banku Gospodarstwa Krajowego oraz niektórych innych ustaw* przewidywała m.in. likwidację dwóch funduszy poręczeniowych działających w Banku Gospodarstwa Krajowego („BGK”) tj. Funduszu Poręczeń Unijnych („FPU”) oraz Krajowego Funduszu Poręczeń Kredytowych („KFPK”) i zastąpienie poręczeń/gwarancji udzielanych przez BGK ze środków KFPK oraz FPU poręczeniami/gwarancjami udzielanymi przez BGK we własnym imieniu i na własny rachunek w ramach rządowych programów społeczno-gospodarczych oraz programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego. Ww. programy aktualnie obejmują w szczególności projekty:

- realizowane z wykorzystaniem środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej,
- infrastrukturalne,
- związane z rozwojem mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, - w tym realizowane z wykorzystaniem środków publicznych.

Aktywa netto zlikwidowanych Funduszy, których wartość została ustalona na podstawie bilansu sporządzonego na dzień likwidacji, tj. 31 maja 2009 r., zwiększyły fundusz statutowy BGK²⁾.

Ustawą z dnia 25 stycznia 2013 r. *o zmianie ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne* wprowadzono natomiast możliwość udzielania przez BGK pomocy publicznej lub pomocy *de minimis* w ramach rządowych programów społeczno - gospodarczych oraz programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego.”.

¹⁾ Program „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego” został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 19 maja 2009 r., a następnie zmieniony „Zmianą programu „Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego” przyjętą przez Radę Ministrów w dniu 25 listopada 2011 r.

²⁾ Wyceny aktywów netto KFPK i FPU dokonano do wartości godziwej, która wyniosła: 119.310 tys. zł w przypadku KFPK oraz 1.053.774 tys. zł w przypadku FPU.

II. w Rozdziale 2 „Cele programu”

II.1. Akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„Z uwagi na cele programu, za priorytetowe produkty uznaje się portfelowe linie poręczeniowe oraz portfelowe linie gwarancyjne.

II.2. Akapit ósmy otrzymuje brzmienie:

„Poręczenia i gwarancje udzielane przez BGK na podstawie niniejszego programu powinny spełniać warunki zawarte w *Obwieszczeniu Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji* (Dz. Urz. UE C 155/02 z 20.6.2008, str.10) tak, aby nie stanowiły one pomocy publicznej. Natomiast w przypadku ustanowienia programu pomocy publicznej lub pomocy *de minimis*, poręczenia i gwarancje udzielane przez BGK na podstawie niniejszego programu powinny spełniać warunki przewidziane dla takiej pomocy.”.

III. Rozdział 3 otrzymuje brzmienie:

„Rola BGK w realizacji programu

Zgodnie z art. 34a ust. 1 ustawy, BGK może udzielać poręczeń lub gwarancji w ramach rządowych programów społeczno-gospodarczych oraz programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego.

BGK może udzielać pomocy publicznej lub pomocy *de minimis* w ramach rządowych programów społeczno-gospodarczych oraz programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego (art. 34a ust. 1a ustawy).

Zgodnie z art. 34b ust. 2 ustawy umowa zawarta pomiędzy ministrem właściwym do spraw finansów publicznych a BGK określa:

- 1) szczegółowe warunki i tryb udzielania poręczeń i gwarancji;
- 2) warunki i tryb pobierania opłat prowizyjnych z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji;
- 3) warunki i terminy przekazywania środków na pokrycie kosztów i wydatków związanych z udzielaniem poręczeń i gwarancji w ramach programów rządowych polegających na udzielaniu przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy publicznej lub pomocy *de minimis*, w tym wypłat z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji.”;

Na podstawie przepisu art. 34c ustawy, BGK, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, przygotowuje plan rzeczowo-finansowy związany z realizacją programów rządowych. Określa on m.in. łączną kwotę, do wysokości której BGK może udzielać poręczeń i gwarancji w ramach programów rządowych, a także przewidywane wydatki oraz wypłaty wynikające z udzielanych poręczeń i gwarancji.

W celu realizacji programów rządowych, minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje środki na zwiększenie funduszu statutowego Banku Gospodarstwa Krajowego, mając na względzie konieczność pokrycia ryzyka działalności bankowej ponoszonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego w związku z realizacją tych programów (34d ust. 1 ustawy).

Natomiast, zgodnie z art. 34d ust. 1a ustawy, w związku z realizacją programów rządowych polegających na udzielaniu przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy publicznej lub pomocy *de minimis*, minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje Bankowi Gospodarstwa Krajowego środki na pokrycie kosztów i wydatków związanych z udzielaniem poręczeń i gwarancji, w tym wypłat z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji.

W celu finansowego wsparcia BGK, minister właściwy do spraw Skarbu Państwa, w imieniu Skarbu Państwa, może w drodze rozporządzenia przekazać nieodpłatnie BGK akcje lub udziały stanowiące własność Skarbu Państwa (art. 34d ust. 2 ustawy).

BGK aktywnie uczestniczy w obejmowaniu lub nabywaniu akcji (udziałów) podmiotów udzielających poręczeń lub gwarancji za zobowiązania mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, a także organizacji pożytku publicznego oraz obejmuje akcje (udziały) we współtworzonych przez BGK podmiotach mających udzielać poręczeń lub gwarancji za zobowiązania mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, a także organizacji pożytku publicznego.

BGK będzie dążył do zapewnienia dostępu do poręczeń poprzez współtworzenie funduszy poręczeniowych w tych województwach, gdzie dotychczas nie funkcjonują instytucje poręczeniowe działające zgodnie ze standardami BGK, współpracując w tym zakresie z zainteresowanymi organami województw.

Bank udzielał będzie także reporeczeń funduszom działającym zgodnie ze standardami obowiązującymi w ramach programu rządowego, w oparciu o odpowiednie zgody Komisji Nadzoru Finansowego. Rozwiązanie to zwiększy wiarygodność funduszy w relacjach z bankami. W przypadku oferty funduszy działających w programie, poza nowymi produktami (np.: wadia, gwarancje należytego wykonania umowy) zostanie wdrożony model umów portfelowych.

Ponadto, tam gdzie istnieją warunki i zapotrzebowanie, należy dążyć do upowszechnienia instrumentu współporęczania kredytów i pożyczek. W ramach tego instrumentu ochronę przed ryzykiem zapewniałoby udzielone wspólnie poręczenie lub gwarancja BGK oraz poręczenie funduszu poręczeniowego.

W celu maksymalizacji efektów programu, należy dążyć do segmentacji rynku poręczeniowego w zależności od jednostkowej wartości poręczenia/gwarancji, przy założeniu, że poręczenia jednostkowe o niższej wartości, do 400.000 PLN, będą domeną funduszy regionalnych i lokalnych. Do czasu wprowadzenia segmentacji dolny próg poręczeń/gwarancji, które mogą być udzielane przez BGK stanowi kwota 100.000 PLN.

W przypadku udzielania przez BGK pomocy publicznej lub pomocy *de minimis* w formie poręczeń i gwarancji, w związku z realizacją rządowych programów społeczno-gospodarczych, kwota udzielanych przez BGK poręczeń lub gwarancji może być niższa niż 100.000 PLN.

Wspieranie przez BGK lokalnych i regionalnych funduszy poręczeniowych powinno sprzyjać tworzeniu i efektywnemu funkcjonowaniu sieci (systemu) instytucji poręczeń i gwarancji, dostępnych dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców we wszystkich regionach kraju i działających w oparciu o jednolite, powszechnie uznane standardy takich usług finansowych.”.

IV. w Rozdziale 5 „Instrumenty realizacji programu”

IV.1. Akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Jako aktywny uczestnik programu, BGK udziela indywidualnych poręczeń i gwarancji oraz poręczeń i gwarancji portfeli kredytów udzielanych mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom, zarówno na warunkach rynkowych, jak również stanowiących pomoc publiczną lub pomoc *de minimis*, przy zapewnieniu przejrzystości jej udzielania i zgodności z rynkiem wewnętrznym.”.

IV.2. W akapicie trzecim, po pierwszym tiret, dodaje się dwa kolejne tiret, w brzmieniu:

„- **portfelowa linia gwarancyjna (PLG)**, polegająca na udzielaniu bankom gwarancji portfela kredytowego obejmującego kredyty obrotowe dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców,

- **poręczenia lub gwarancje BGK w formie pomocy publicznej lub pomocy *de minimis***, w tym **portfelowa linia gwarancyjna *de minimis* (PLD)**, polegająca na udzielaniu bankom gwarancji portfela kredytowego obejmującego kredyty obrotowe dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach pomocy *de minimis*”.

V. w Rozdziale 7 „Podmiot nadzorujący”

Akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Mechanizmy nadzoru funkcjonowania tego systemu:

1) umowa zawarta pomiędzy ministrem właściwym do spraw finansów publicznych a BGK określa: szczegółowe warunki i tryb udzielania poręczeń i gwarancji, warunki i tryb pobierania opłat prowizyjnych z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji oraz warunki i terminy przekazywania środków na pokrycie kosztów i wydatków związanych z udzielaniem poręczeń i gwarancji w ramach programów rządowych polegających na udzielaniu przez BGK pomocy publicznej lub pomocy *de minimis*, w tym wypłat z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji (art. 34b ust. 2 ustawy);

2) BGK, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, jest zobowiązany do opracowania planu rzeczowo-finansowego związanego z realizacją programów rządowych (art. 34c ustawy). Plan ten obejmuje:

- łączną kwotę, do wysokości której BGK będzie może udzielać poręczeń i gwarancji w ramach programów rządowych,
- przewidywane wydatki wynikające z udzielanych poręczeń i gwarancji,
- planowaną kwotę zaangażowania BGK w akcje (udziały) podmiotów udzielających poręczeń lub gwarancji za zobowiązania mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, a także organizacji pożytku publicznego,
- przewidywaną kwotę wypłat z tytułu udzielanych poręczeń i gwarancji;

3) zgodnie z art. 34 ustawy, BGK jest zobowiązany do przekazywania półrocznych informacji dotyczących:

- liczby i wartości udzielonych poręczeń i gwarancji,
- aktualnego stanu należności i zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji,
- podmiotów, na rzecz których oraz za zobowiązania których poręczenia lub gwarancje zostały udzielone oraz przeznaczenia kwot objętych poręczeniem lub gwarancją,
- przebiegu dochodzenia wierzytelności powstałych w związku z wykonaniem udzielonych poręczeń i gwarancji.”.

VI. w Rozdziale 8 „Komitet sterujący”

VI.1. W akapicie pierwszym przypis nr 4 oznacza się jako przypis nr 3.

VI.2. W akapicie szóstym skreśla się przypis nr 5.